
Leerlingenprognose en ruimtebehoefte speciaal basisonderwijs 2018

Gemeente Twenterand

In opdracht van de gemeente Twenterand, maart 2018

© 2018 Pronexus - Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
2.	Beschrijving van de gevolgde werkwijze.....	2
2.1	Werkwijze binnen G4PRO.....	2
2.2	GBPro: prognosemethodiek.....	2
2.3	G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden	3
3.	De leerlingenprognoses	4
3.1	Gehanteerde methodieken	4
3.2	Prognoseresultaten in tabelvorm	4

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippen en afkortingen
Bijlage 2	Tabellen leerlingenprognose

1. Inleiding

Ten behoeve van het onderwijsbeleid op gemeentelijk niveau is voor de gemeente Twenterand een prognose opgesteld van leerlingenaantallen voor de periode 2018 tot en met 2038. In de ramingen van leerlingenaantallen zijn twee ontwikkelingen verwerkt. Dit zijn de trends in de omvang van de basisgeneratie in de afzonderlijke gebieden van de gemeente Twenterand en de omliggende gemeenten en de schoolkeuze. Bij de opzet van de prognoses zijn cijfers verwerkt met een uitsplitsing van leerlingen naar herkomstgebied.

Bij de berekeningen voor de periode 2018-2038 is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

De eerste stap in het prognoseproces is het prognosticeren van de toekomstige basisgeneratie voor de betreffende schoolsoorten. Daarna zijn op basis van de herkomstgegevens van de leerlingen per gemeente de belangstellingspercentages voor elke school berekend. Deze percentages zijn het uitgangspunt voor de leerlingenprognose.

Er is een prognose opgesteld voor 1 instelling voor Speciaal Basisonderwijs te weten De Sleutel.

Voor deze school in de gemeente Twenterand is de belangstelling en deelname berekend en geanalyseerd. De meest recente teldatum-gegevens, die van 1 oktober 2017, vormen de basis voor de uiteindelijke leerlingenprognose. Het laatst bekende belangstellingscijfer is doorgetrokken naar de toekomst.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de belangrijkste resultaten. In het overzicht zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2017 weergegeven onder 2018.

Instnr	Naam	Historie		Prognose								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2028	2033	2038	
01KZ	De Sleutel	102	93	90	89	87	85	83	80	80	82	

De prognose is tot stand gekomen in samenwerking met de opdrachtgever. De gemeente Twenterand leverde de gegevens van bevolking en leerlingenaantallen in de voorafgaande periode, de woningvoorraad en de eventuele wijzigingen hierin.

2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

2.1 Werkwijze binnen G4PRO

Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG. Het berekenen van toekomstige aantallen leerlingen gebeurt binnen G4PRO in de drie hieronder beschreven stappen.

2.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betreft. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.

Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

2.1.2 Basisgeneratie

Voor de leerlingenprognoses voor het speciaal onderwijs kan min of meer dezelfde aanpak worden gehanteerd als bij het basisonderwijs. Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie voor het speciaal basisonderwijs is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen zal waarschijnlijk doorstromen naar een school voor speciaal voortgezet onderwijs. Hierdoor is de basisgeneratie voor het speciaal voortgezet onderwijs 70 procent van de 12-jarigen plus de 13 tot en met 18-jarigen.

Deze ramingen vloeien voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin. De herkomstgebieden worden in de gehele leerlingenprognose onderscheiden. Op deze wijze wordt een nauwkeurige prognose verkregen.

2.1.3 Deelname en belangstelling

Tot slot wordt het aantal leerlingen per school geschat, waarbij een koppeling wordt gemaakt met de schoolkeuze. Dit vindt plaats a.h.v. cijfers omtrent deelname en belangstelling voor een school.

2.2 GBPro: prognosemethodiek

Voor de berekening van de basisgeneraties is gebruik gemaakt van het prognoseprogramma GBPro. Het GBPro model is een cohort-componentenmodel en een cohort-survivalmodel. Per gebiedsdeel worden de 0-99 jarigen in beeld gebracht.

Voor de gemeente als geheel wordt volgens de cohort-componenten methode gerekend. Hierbij worden de aantallen vestigers en vertrekkers, het aantal overledenen en het aantal geboorten berekend. Dit gebeurt door middel van de aangenomen kansen naar leeftijd en geslacht voor de hele gemeente. Deze berekende aantallen worden van de beginbevolking afgetrokken of erbij opgeteld. De vestigers worden toebedeeld op basis van de aanwezige ruimte op de woningmarkt.

Na de prognose voor de gemeente als geheel wordt de prognose per gebiedsdeel opgesteld. Deze prognose wordt gemaakt met de cohort-survival methode. Er wordt per leeftijd geanalyseerd wat het aantal inwoners is op 1-1 van een bepaald jaar. Deze worden vergeleken met de aantallen van de leeftijd plus 1 van het jaar daarop. De verkregen factor is de mutatiefactor. Op basis van de mutatiefactoren wordt vervolgens een aanname voor de toekomst gemaakt. De verdeling over de verschillende gebiedsdelen is afhankelijk van het aantal geboorten per gebiedsdeel en de woningvoorraad per gebiedsdeel.

Na afronding van de prognose per gebiedsdeel worden beide prognoses naast elkaar gelegd en worden de prognoses van de gebiedsdelen gecorrigeerd naar de aantallen van de prognose voor de gemeente als geheel.

Vervolgens wordt per gebiedsdeel de prognose van de kinderen van 0 t/m 19 jaar ingevoerd in het G4pro leerlingenprognosemodel waar de 0 t/m 19 jarigen worden omgezet in basisgeneraties zijnde doelgroepen voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

2.3 G4PRO: de uitsplitsing naar herkomstgebieden

2.3.1 *Inzicht in de specifieke situatie*

Regelmatig verschijnen publicaties over de toekomstige ontwikkeling van het aantal kinderen in Nederland. Dit gemiddelde is echter niet maatgevend voor de ontwikkeling die zich zal voordoen in de nabijheid van een school. Om deze reden is een vooruitberekening nodig die is toegespitst op het voedingsgebied van een school. Als voorwaarde om wijken, stadsdelen of gebieden (herkomstgebieden) binnen het voedingsgebied van een school te laten vallen, geldt dat minimaal 70 procent van de leerlingen van een school hieruit afkomstig is. Bijvoorbeeld: als van een school 25 procent van de leerlingen afkomstig is uit gemeente A, 30 procent uit gemeente B, en 20 procent uit gemeente C, vormen de drie gebieden gezamenlijk het voedingsgebied van deze school.

Wanneer prognoses voor meer scholen gewenst zijn, bestaat veelal behoefte aan een overzicht van de ontwikkelingen per deelgebied. Het beeld wordt verstoord doordat voedingsgebieden elkaar deels overlappen.

Dit probleem wordt ondervangen door prognoses van de basisgeneratie te maken voor afzonderlijke stadsdelen of herkomstgebieden. Zo is een totaaloverzicht mogelijk waarin de uitkomsten per deelgebied optelbaar zijn, zonder dat er dubbeltellingen optreden. Een ander voordeel is dat de opslagfactor voor leerlingen die niet uit de gemeente zelf komen overbodig, of hooguit gering zal zijn.

2.3.2 *Leerlingenprognoses en gebiedgerelateerde belangstelling*

De volgende stap is het prognosticeren van afzonderlijke leerlingenaantallen. De prognose van de basisgeneratie van de relevante herkomstgebieden van een school worden hierbij gekoppeld aan de waargenomen belangstelling voor de school vanuit de herkomstgebieden. Cijfers uit het recente verleden dienen hierbij als referentiemateriaal.

3. De leerlingenprognoses

In dit hoofdstuk worden de leerlingenprognoses van de verschillende scholen besproken en gepresenteerd. Een uitdraai van de tabellen behorende bij de leerlingenprognoses is te vinden in bijlage 2.

3.1 Gehanteerde methodieken

Bij het opstellen van de leerlingenprognose is gebruik gemaakt van herkomstgegevens naar voedingsgebied.

Het belangstellingspercentage wordt gedefinieerd als "het percentage van de basisgeneratie uit een herkomstgebied dat naar een bepaalde school gaat". De belangstellingspercentages zijn gebaseerd op de leerlingentellingen van 1-10-2017.

3.2 Prognoseresultaten in tabelvorm

Een overzicht van de basisgeneraties 4-12 in de gemeente Twenterand is te vinden in de volgende tabel.

Daaronder een totaaloverzicht van de waargenomen en het geschatte aantal leerlingen.

De daarop volgende tabellen bevat de ontwikkeling ruimtebehoefte les en gym.

Overzicht basisgeneraties 4-12

Basisgeneraties 4-12	Historie		Prognose																			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Twenterand	3665	3632	3547	3488	3398	3341	3278	3231	3198	3170	3153	3135	3136	3141	3137	3137	3143	3149	3159	3172	3187	3204

Waargenomen en geschatte aantallen leerlingen per school

De tellingen van 1 oktober 2017 zijn weergegeven onder 2018!

		Historie		Prognose																			
Instnr	Naam	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
01KZ	De Sleutel	102	93	90	89	87	85	83	82	81	81	80	80	80	80	80	80	80	80	80	81	81	82

Ontwikkeling ruimtebehoefte les en gym per instelling

Ontwikkeling van 01KZ - De Sleutel																					
LP SO 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totalen	93	90	89	87	85	83	82	81	81	80	80	80	80	80	80	80	80	80	81	81	82
Vereenvoudigde ruimtebehoefte en OLP/Meub ahv prognose																					
Behoeft m2 (MV 2008)	934	912	904	889	875	860	853	845	845	838	838	838	838	838	838	838	838	838	845	845	853
Ruimtebehoefte klassiek ahv. prognose																					
Behoeft (lok.)	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Gymnastiek (beide methoden)																					
Gym (klokuren)	13,5	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25	11,25

Bijlage 1 Begrippen en afkortingen

Begrippen- en afkortingenlijst voor de leerlingenoverzichten

Afkorting	Toelichting
bl%	Belangstellingspercentage per stadsdeel
#bg	Aantal kinderen in de betreffende basisgeneratie in die stadsdeel/gemeente, het aantal 12 en 13 jarigen, BG_1213 en het aantal 70% van 12 tot en met 18 jarigen, BG1218. Of het aantal 4 en 5 jarigen, BG_0405 en het aantal van 4 tot en met 30% van de 12 jarigen, BG_0412.
#ll	Het aantal leerlingen uit het stadsdeel
ZZ-BRT	Optelling van de stadsdelen die niet tot het directe voedingsgebied van de school behoren.
Opslag	Opslagpercentage voor leerlingen van buiten de gemeente
+ #wl	Wachlijstleerlingen
Totaal BG_0412	Totaal aantal kinderen op de instelling

Bijlage 2 Tabellen leerlingenprognose

Prognose - Lange Termijn - SO

Aannamecode: LPSO_2018Laatst waargenomen cijfer

01KZ		De Sleutel Nassaustraat, 2 7681 AE Vroomshoop																			
Stadsdeel		Generatiecode		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033		
AA	Twenterand	BG_0406	b1%	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2		
			#bg	1216	1185	1169	1129	1115	1100	1115	1119	1112	1107	1107	1107	1108	1111	1116	1127		
		BG_0412	#11	15,0	14,6	14,4	13,9	13,8	13,6	13,8	13,8	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,8	13,9	
			b1%	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	
			#bg	3632	3547	3488	3398	3341	3278	3231	3198	3170	3153	3135	3136	3141	3137	3137	3143		
			#11	82,0	80,1	78,8	76,7	75,4	74,0	73,0	72,2	71,6	71,2	70,8	70,8	70,9	70,8	70,8	71,0		
			Subtotaal		BG_0406		15,0	14,6	14,4	13,9	13,8	13,6	13,8	13,8	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,8	13,9
					BG_0412		82,0	80,1	78,8	76,7	75,4	74,0	73,0	72,2	71,6	71,2	70,8	70,8	70,9	70,8	71,0
Opslag	BG_0406	%	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33	13,33			
		#11	2,0	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9			
	BG_0412	%	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41	13,41			
		#11	11,0	10,7	10,6	10,3	10,1	9,9	9,8	9,7	9,6	9,6	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5			
Wachtlijst			%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
			#11	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
Totaal		BG_0406		17,0	16,5	16,3	15,8	15,6	15,4	15,6	15,6	15,5	15,5	15,5	15,5	15,5	15,5	15,6	15,8		
		BG_0412		93,0	90,8	89,4	87,0	85,5	83,9	82,8	81,9	81,2	80,8	80,3	80,3	80,4	80,3	80,3	80,5		
		BG_0412	+#w1	93,0	90,8	89,4	87,0	85,5	83,9	82,8	81,9	81,2	80,8	80,3	80,3	80,4	80,3	80,3	80,5		